

**Elintarvikelain 66 §:n mukainen määräys ja juoksevan uhkasakon asettaminen,
NordiCure Health Oy, Jäkäläkuja 7, 01150 Söderkulla**

Ympäristöterveysjaosto 21.03.2024 § 26
2129/11.05.01.02/2023

Valmistelu- ja lisätiedot

III kaupungineläinlääkäri-hygienikko Seija Heikkinen
puh. 0407139894, etunimi.sukunimi@porvoo.fi
vt. kaupungineläinlääkäri-hygienikko Sonja Kolehmainen
puh. 0401681159, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

NordiCure Health Oy:lle on tehty Porvoon ympäristöterveydenhuollon toimesta elintarvikelain mukaisia tarkastuksia 20.3.2020, 15.8.2023 ja 20.11.2023, joiden tarkastuskertomuksissa ja sähköpostitse on annettu neuvoja sekä lähetetty linkki Ruokaviraston ravintolisäoppaaseen sekä kehoitettu poistamaan kaikki lääkkeelliset väitteet eli sairauksia parantavat väitteet.

Toimija, NordiCure Health Oy osoitteessa Jäkäläkuja 7, 01150 Söderkulla, Sipoo on markkinoinut ravintolisävalmisteita hyväksymättömillä terveystäitteillä. Toimijalle on myös mm. kerrottu tarkastuskertomuksessa 20.3.2020, että verkkokaupan etusivun ryhmittely johtaa kuluttajaa harhaan. NordiCure Health Oy verkkokaupan etusivulla on käytetty mm. termejä "immunitteetti", "kipu" ja "vatsa, suolisto". Nämä viittaavat, että elintarvikkeilla (ravintolisillä) on lääkkeellisiä ominaisuuksia. Markkinointia on tapahtunut internetissä, Lääkärikeskus Astrisin Facebookissa, Instagramissa sekä linkityksillä Lääkärikeskus Astrisin sivuilla.

Toimijaa on lisäksi neuvottu sähköpostitse mm. 21.8.2023 ja 30.11.2023, jolloin on annettu linkkejä Ruokaviraston sivuille, joissa on ohjeita sekä lisätietoja.

Yritys ei ole riittävällä tavalla korjannut markkinointia Porvoon kaupungin ympäristöterveydenhuollon tarkastuskertomuksissa antamien kehotusten mukaisesti.

Perustelut

Elintarvikkeisiin liitettävät ravitsemus- ja terveystäitteet ovat vapaaehtoisia. Jotta kuluttajia ei johdeta elintarvikkeiden markkinoinnissa käytettävillä väitteillä harhaan, niistä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1924/2006 elintarvikkeita koskevista ravitsemus- ja terveystäitteistä. Asetus määrittelee edellytykset, joiden perusteella tuotteisiin voi liittää ravitsemus- ja terveystäitteitä, ja luo näin yhteiset pelisäännöt ja hyväksymiskäytännöt väitteiden käytölle kaikissa EU-maissa. Ainoastaan asetuksen mukaisesti hyväksytyt väitteet voi käyttää elintarvikkeiden markkinoinnissa. Asetuksen tavoitteena on varmistaa, että kuluttajalle annettavat tiedot ovat tieteellisesti perusteltuja eivätkä johda kuluttajaa harhaan. Harmonisoiduilla vaatimuksilla lisätään myös elinkeinonharjoittajien toiminnan

oikeusvarmuutta ja oikeudenmukaista kilpailua. NordiCure Health Oy on markkinoinut tuotteitaan asetuksen (EY) N:o 1924/2006 artiklan 10 vastaisesti.

Elintarvikesäännösten vastainen markkinointi on esimerkiksi hyväksymättömän terveystieteen esittäminen elintarvikkeesta ja elintarvikkeen lääkkeellinen markkinointi. NordiCure Health Oy:n markkinoinnissa NordiCuren verkkokaupassa käytetään lainvastaisia lääkkeellisiä väitteitä mm. kertomalla, että Andrographis on ollut tärkeä yrtti sekä intialaisessa Ayurveda-lääkinnässä että perinteisessä kiinalaisessa lääketieteessä. Sitä on käytetty jo 3000–4000 vuotta ennen ajanlaskumme alkua yleiseen terveyden edistämiseen, vastustuskyvyn nostoon ja virusperäisten hengitystieinfektioiden hoitoon. Sitä on pidetty myös yhtenä parhaimmista yrteistä tiettyjen vaikeitten bakteeri-infektioiden, kuten borrelian hoidossa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1169/2011 kielletään liittämistä elintarvikkeisiin väitteitä, joiden mukaan elintarvike ehkäisisi, hoitaisi tai parantaisi sairauksia:

” 7 artikla Hyvät tiedotuskäytänteet

1. *Elintarviketiedot eivät saa johtaa harhaan, erityisesti*
  - a) *elintarvikkeen erityispiirteiden ja erityisesti sen luonteen, yksilöllisyyden, ominaisuuksien, koostumuksen, määrän, säilyvyyden, alkuperämaan tai lähtöpaikan, valmistus- tai tuotantomenetelmän osalta;*
  - b) *liittämällä elintarvikkeeseen vaikutuksia tai ominaisuuksia, joita sillä ei ole*
  - c) *antamalla kuva, että elintarvikkeella on erityisiä erityispiirteitä korostamalla erityisesti tiettyjen ainesosien ja/tai ravintoaineiden esiintymistä tai puuttumista, kun tosiasiallisesti kaikilla samanlaisilla elintarvikkeilla on sellaisia erityispiirteitä*
  - d) *antamalla ulkoasulla, nimityksellä tai kuvallisilla esityksillä kuva tietystä elintarvikkeesta tai ainesosasta, vaikka tosiasiallisesti kyseessä olevassa elintarvikkeessä luontaisesti oleva tai normaalisti käytetty ainesosa on korvattu jollakin muulla ainesosalla.*
2. *Elintarviketietojen on oltava oikeellisia, selviä ja kuluttajalle helposti ymmärrettäviä*
3. *Jollei luontaisia kivennäisvesiä ja erityisravinnoksi tarkoitettuja elintarvikkeita koskevasta unionin lainsäädännössä säädetyistä poikkeuksista muuta johdu, elintarviketiedoissa ei saa antaa sellaista kuvaa, että elintarvikkeeseen liittyy ihmisen sairauksia ennalta ehkäiseviä, hoitavia tai parantavia ominaisuuksia, eikä viitata sellaisiin ominaisuuksiin.*
4. *Edellä olevia 1, 2 ja 3 kohtaa sovelletaan myös*
  - a) *mainontaan*
  - b) *elintarvikkeiden esillepanoon, erityisesti niiden muotoon, ulkonäköön tai pakkaukseen, käytettyihin*

pakkausmateriaaleihin, tapaan, jolla ne on aseteltu, sekä olosuhteisiin, joissa ne ovat esillä.”

Euroopan parlamentin ja neuvoston harhaanjohtavasta ja vertailevasta mainonnasta antaman direktiivin (2006/114/EY) mukaan mainonnalla tarkoitetaan missä tahansa muodossa olevaa tietoa tai esitystä, joka annetaan kaupan, liiketoiminnan, käsityön tai ammatin harjoittamisen yhteydessä tavaroiden tai palvelujen menekin edistämiseksi. Elintarvikealan toimijat eivät saa menekin edistämistarkoituksessa esittää, viitata tai muuten antaa kuvaa, että toimijan valmistamilla, markkinoimilla tai jakelemilla elintarvikkeilla tai niiden ainesosilla olisi lääkkeellisiä vaikutuksia. Tämä koskee kaikkea kaupallista viestintää, eli pakkausmerkintöjen lisäksi elintarvikkeiden markkinointia ja mainontaa kaikissa muodoissa sekä kaikissa viestintäkanavissa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 178/2002 17 artiklan mukaan kaikissa tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheissa toimivien elintarvikealan toimijoiden on vastuullaan olevissa toiminnoissa huolehdittava siitä, että elintarvikkeet täyttävät niiden toiminnan kannalta asiaankuuluvat elintarvikelainsäädännön vaatimukset.

Elintarvikelain 297/2021 66 §:n mukaan:

”Toimivaltainen valvontaviranomainen voi kieltää toimijaa jatkamasta elintarvikesäännösten vastaista markkinointia taikka uudistamasta sellaista tai siihen rinnastettavaa markkinointia. Kielto voidaan antaa myös väliaikaisena, jolloin kielto on voimassa, kunnes valvontaviranomainen on antanut asiassa lopullisen ratkaisunsa.

Jos elintarvikkeen tai elintarvikekontaktimateriaalin markkinoinnissa annetaan tietoja, joista voi aiheutua vakavaa vaaraa ihmisen terveydelle tai jos markkinointi on olennaisesti totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa, valvontaviranomainen voi 1 momentissa mainittujen toimenpiteiden lisäksi ryhtyä 55–58 §:ssä säädettyihin toimenpiteisiin, kunnes markkinointi on saatettu elintarvikesäännösten mukaiseksi.

Määrätessään 1 momentissa tarkoitetun kiellon valvontaviranomainen voi velvoittaa kiellon saaneen toimijan määräajassa toimittamaan markkinoinnin oikaisun, jos sitä markkinoinnista aiheutuvien ilmeisten haittojen vuoksi on pidettävä välttämättömänä.

Päätöksessään valvontaviranomainen voi määrätä, että markkinoinnin oikaisu on toteutettava vastaavassa laajuudessa kuin missä oikaisun kohteena oleva markkinointi on toteutettu.”

Elintarvikelain 297/2021 68 §:n mukaan valvontaviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla annettua määräystä tai kieltä uhkasakolla tai teettämis- tai keskeyttämishallalla. Uhkasakosta sekä teettämis- ja keskeyttämishallasta säädetään uhkasakolaissa (1113/1990).

Kuuleminen ja vastine

Toiminnanharjoittajaa on 26.1.2024 postitse ja sähköpostitse lähetetyssä kuulemisilmoituksessa kuultu jaoston päätöksentekoon ja sen valmisteluun liittyvästä kirjallisesta aineistosta. Kirjallinen vastine on toimitettu määräaikaan 9.2.2024 mennessä.

Vastineessa toimija kertoo korjanneensa puutteet markkinnoinnissa ja poistaneensa myynnistä jotain kiellettyjä tuotteita.

Toimijan verkkokauppa ja internet-sivut tarkastettiin vastineen saapumisen jälkeen ja havaittiin, että osa puutteista oli korjattu. NordiCuren internet-sivuilla oli kuitenkin edelleen linkki Lääkärikeskus Astrisin sivuille, joissa esiintyy elintarvikkeesta lääkkeellisiä väittämiä. Tämä linkki tulee poistaa.

Uhkasakko tulee asettaa, vaikka osa puutteista on korjattu. Puutteista on huomautettu ja annettu kehoituksia toistuvasti ja toimija ei ole korjannut niitä.

Sovelletut oikeusohjeet

Elintarvikelaki 297/2021 1 §, 6 §, 66 §, 68 §, 78 §
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1924/2006 elintarvikkeita koskevista ravitsemus- ja terveystähteistä.
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002 elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista, erityisesti 17 artikla
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/114/ EY, vertaileva ja harhaanjohtava mainonta
Hallintolaki 434/2003 33 §, 34 §, 36 § 39 §
Uhkasakkolaki 14.12.1990/1113 6 § - 10 §

Liitteet

Tarkastuskertomus 20.11.2023 Tapahtumatunnus 1652619
Tarkastuskertomus 15.8.2023 Tapahtumatunnus 1610522
Tarkastuskertomus 20.3.2020 Tapahtumatunnus 1139398
Kuuleminen 26.1.2024 Tapahtumatunnus 1647327
Vastine 9.2.2024

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Porvoon ympäristöterveysjaosto määrää Elintarvikelain 66 §:n mukaan seuraavan päävelvoitteen ja asettaa uhkasakkolain mukaisen juoksevan uhkasakon NordiCure Health Oy:lle, osoitteessa Jäkäläkuja 7, 01150 SÖDERKULLA.

Päävelvoite 1:

NordiCure Health Oy:tä kielletään ravintolisävalmisteiden

elintarvikesäännösten vastainen markkinointi sekä NordiCure Health Oy:tä kielletään jatkamasta sekä uudistamasta minkä tahansa markkinointiaineiston kautta elintarvikkeiden markkinointia, jossa (EU) N:o 1169/2011 artiklan 7 vastaisesti viitataan elintarvikkeella olevan ihmisen sairauksien ennalta ehkäisemiseen, hoitamiseen tai parantamiseen viittaavia ominaisuuksia tai joissa käytetään sellaisia terveysväitteitä, jotka ovat väiteasetuksen (EU) N:o 1924/2006 artiklan 10 vastaisia.

Päävelvoite 1: Uhkasakon peruserä 10000 € ja lisäerä 6000 € (uhkasakkojakso kolme kalenterikuukautta).

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

Pykälä päätettiin tarkastaa heti.